

המשך לפרשת: ראה.

צריך לקרוא זאת פעמיים כדי לנוד לעצמנו. אבל זה איננו הנושא. נניח שאותו "זאב" שהפך ל"אדם" לא יצטרך לעבוד, ולא יתמודד עם חשבון חובה בבנק. האם מכופתרת ומעונבת תהיה "חיית-האדם", מאושרת יותר?

לא, ודאי שלא. אם כן, מדוע עמלו צוותי המדענים לתרבת אותו? הו, הם ודאי לא חשבו עליו, לא ביקשו את טובתו. אילו ביקשו להועיל, היו משקיעים עשירית ממאמציהם בשכונת שחורים בסווטו ומועילים למאות ילדים נחשלים. הם חשבו על קידום עצמי או על קידום המדע. לו רצו את טובתו, היו משחררים אותו, מחזירים אותו אל הסוואגה שיהיה חופשי כרוח, בן חורין כזאב ערבות. אין ספק, ששם יהיה מאושר. האם ראיתם זאב שקוע בדיכאון, ממורמר ועצוב? פיל שהתאבד, איילה בדרפסיה - שלא בתנאי שבי? חוקרים שבילו חודשים ושנים בקרב בעלי חיים, סיפרו בהתפעלות על חיי המשפחה הנפלאים של הזאבים, על חיי העדר המסורים של הפילים. אף החדירו מצלמה לקן של טרמיטים. המצלמה, שעקבה אחריהם, גילתה את חיי הצוותא שלהם - חיים מלאי פעילות. ובכן, הידד, יחי הטבע! מעתה נשאלת השאלה, האם העוול שאותם חוקרים עשו ל"גור הזאבים" האנושי ההוא - לא היה העתק של מה שהורינו עשו... לנו? ושל מה שאנו עושים... לילדינו? אנו לוקחים תינוק, בן חורין פעוט, שכל חפצו - להתפלש בבוץ וברפש, להנות מחיים חפשיים ושלוחי רסן, ומחליטים למסד אותו. "לרבע" אותו, ליצוק איתו לתבניות של סדר, של משמעת, של התנהגות הולמת. לכלוא אותו בקוביות של מוסכמות. "שב יפה, אכול כמו בן-אדם". למה? מדוע? האם לא חופשי יותר, הנהה יותר, נוח יותר, לא לשבת יפה, אלא לאכול כמו חיה?

אבל זו בדיק הנקודה: מוטב לסבול כאדם, ולא להיות מאושר - כבהמה. יש פיתגם בגמרא: "אין עשיר מחזיר". מתפלש הוא ברפש, סובא כל חלאה, מפוטם ומדושן עונג, מרוצה ומאושר... ובכן, האם מישוהו מקנא בו, היה רוצה להיות... חזיר?!

ואין הדברים אמורים רק בהבדל שבין בהמה לאדם. ככל שהאדם משכיל יותר, כן הולכים חושיו ומתחדדים והוא נעשה בררן יותר, מעודן יותר. גם בחלק הרוחני, ובכך להשיג מעלות רוחניות גבוה מעל גבוה.

שיחת מוסר שנאמרה בהיכל ישיבת "חכמה ומוסר" ע"י מורנו ראש הישיבה והכולל.

השיחה נאמרה בהקשר לספר "שערי תשובה".
שער ג פרק: טג-סה.

לאבא מספיק כסף ונתן לאח השני רק שלש עשרה אלף דולר, על האלפיים אלף דולר שהוא החסיר לו, הבן השני שונא את האבא שנאת עולם! אם מדובר באנשים שלא הולכים בדרך ה', הבן השני חותך עם האבא את היחסים, גמרנו, לא הולך אליו יותר... כי חסר אלפיים דולר!

למה הבן לא זוכר שהוא קיבל ישלוש

עשרה אלף דולר! את מה הבן זוכר, "חסר אלפיים דולר"! והאנשים מדברים על זה בפרוש, בלי שום בושה, בלי שום חרפה, בונים עולם של מושגים נוראיים ומזעזעיים, למרות שאין להם שום בסיס הלכתי. אם לדוגמא האבא שלו לא בא לאיזה שמחה, בגלל שהוא לא יכל, או שהאמא שלו לא באה, הבן אומר, "איך יכול להיות דבר כזה שהאבא לא יבא...!"! עולם הפוך, ירחם המרחם.

סד. וגם רבים נוקשים ונלכדים בחללם החושים הנכבדים: חוש הראות וחוש השמע. ונאמר על חוש הראות (במדבר טו, לט): ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם - הוזהרנו בזה שלא יסתכל אדם באשת איש ובשאר עריות פן יוקש בהן.

סה. ומן העברות התלויות בחוש הראות - רום עינים, כי הוא מעולל מן הגאווה, שנאמר (תהלים קא, ה): גבה

עינים ורחב לבב אותו לא אוכל.

זה אחד מהחלקים שלא עובדים עליהם בעבודה המוסרית. באיסור הראיה הדברים מוגדרים, ובאיסור השמיעה הענינים גם כן מוגדרים, אם זה באיסור לשוה"ר, או איסור רכילות. אבל לגבי ה'רום עינים' אני לא יודע כמה נותנים לב לעבוד על זה עבודה מוסרית. חוץ מיום כיפור שהוא נותן על העוון הזה מכה על הלב, "עינים רמות", אבל במשך השנה לא עושים מזה עסק.

אולי אדם שיש לו הרגשה נכונה לגבי עצמו שיש לו ממש בעיה חמורה בענין הזה של 'רום עיניים' אולי הוא מרגיש, אבל שייך שזה ישכון בתוך האדם בצורה עדינה והוא לא מרגיש.

לכאורה, מה זה 'רום עינים', איך נגדיר את זה? לפעמים יוצא לאדם להסתכל על האנשים מתוך הרגשה שהוא 'יותר טוב' מהם.

לדוגמא, הוא הגיע לתפילה כבר בעקידה ואילו השני איחר לתפילה, הוא יושב 'טוב' על הכסא ולכל מי שנכנס הוא נותן 'תמונת מצב'. האם יהיה לו כאן בעיה של רום עינים? נראה שזה מהדברים העדינים.

לגבי העוון של 'גבה עינים' זה נוגע גם לגבי הענינים הגשמיים.

<p>בס"ד מצא את המסתתר</p>									
<p>לפרשת</p>	<p>עקב</p>								
<p>ללא פוסים</p>									
<p>מצא 18 מילים מן הפרשה. במאוזן, במאונך ובאלכסון.</p>	<p>מצא מימרה מסתתרת .</p>								
<p>ט ש ע ט ו ב ה ט מ</p>									
<p>נ כ ד ח כ ח כ מ ה ד כ</p>									
<p>ד ע מ כ ל י כ ט ת</p>									
<p>ט ב כ ד ק ר ב י א</p>									
<p>כ צ ו ח ו ט א ת ט</p>									
<p>ה א ח א ח ח ד כ ד ח</p>									
<p>ד ת כ י א ב ד ע כ</p>									
<p>כ ת ל ד ט ו ב ה ז</p>									
<p>ע ה ר ב ה ד כ ט ד</p>									
<p>ד צ ק ש ע ב ש נ כ</p>									
<p>י כ מ ד י כ ע ד ט</p>									
<p>ח ד ט כ ה ל ט ו ע</p>									
<p>כ ש ע ח ב ד י כ ת</p>									
<p>ת י ד ט ר כ ט ס ד</p>									
<p>ב מ כ ל ת מ ד ע פ</p>									
<p>י ל ט ד י ע כ ט ד</p>									
<p>מ ח כ ת צ ט ש ס ע</p>									
<p>ט ד פ ו ד נ כ ד פ</p>									
<p>כ מ מ ט ט כ ע ט ש כ</p>									
<p>אתת כלתם פסילי שקץ בלתה כתבים חלמיש</p>	<p>מפתים תרבה תועבה כסף כחי אצבע העדתי</p>	<p>מעט השמדך חרם זהב עצם עצום חטאכם</p>							
<p>האם מצאת את המשפט:</p>									
<p>טוֹבָה חֻקָּמָה מִכְּלֵי קֶרֶב וְחוּטָא אָחַד אָחַד טוֹבָה חֻקָּבָה : מאת : קהלת פרק ט</p>									

בס"ד <i>אסונין מחפיותא אסות:</i> קח פסק זמן...
<p>הבוקר/ צהרים/ערב ?</p>
<p><i>א סת איפוא?</i></p>
<p>בישיבת 'חכמה ומוסר' שכונת בנה ביתך רח' התאנה 2 רכסים. בנשיאות הרב"ג אברהם טוויל הכהן שליט"א ראש הישיבה.</p>
<p>לפרטים : הרב נתנאל ירב, טל': 7124735 - 052.</p> <p><i>• שמות האירוח היוצרות רק לכווקים.</i></p>
<p>בימי שני מדי שבוע מתקיים שיעור מפי ראש הישיבה שליט"א בשעה 19:45 בבית הכנסת הלבן ברח' אברבנל, בקרית חיים מערבית.</p>
<p>בכל יום שני בשעה 20:15 מתקיים שיעור תורה בביהכ"ס "נצר יעקב" ברח' טרניוובסקי 9, קרית בנימין קרית אתא. ע"י אחד מרבני הישיבה.</p>

רבנו יעקב אנוחצירא זיע"א

כל התורה כולה, על כל דיקדוקיה ופירושיה, ניתנו למשה רבינו בהר סיני. וחז"ל למדו זאת מפסוק מפרשתנו: "ועליהם - ככל הדברים" ואמרו, שהאדם יכול לכווין ברוח הקודש לכל חידושי התורה; וכמעשה שהיה ברבינו ה"אביר יעקב" זיע"א.

נכדו, רבינו ה"באבא סאלי" זיע"א סיפר, שסבו הקדוש הוצרך לעיין בספר "ארבע מאות שקל כסף" - ספר עמוק בחכמת הקבלה של רבינו חיים ויטאל זיע"א, תלמיד האר"י הקדוש זיע"א.

הספר היה נדיר מאוד. שלח להביאו, ונמצא שחסרים בו כשלושים דפים. עיין בספר, וכשהגיע לאותם דפים החליט להשלימם מדעתו. כתב את המשך העניין הקודם, וכשסיימו הבין שכך צריך להיות ההמשך, וכך נמשך מעניין לעניין, עד שסיים את הכתיבה.

בעירו, תפלילאת, היה סוחר אמיד שסחר עם מדינות הים, ובכל נסיעה היה מביא לצדיק ספר במתנה.

פעם שב ממסעו, ובא לקבל ברכת הצדיק.

שאלו: "האם לא קנית הפעם ספר חדש?"

ענה: "אמנם כן, אך איני זוכר את שמו. הוא צרור עדיין באמתחתי!"

אמר הצדיק: "מהר לביתך, והביאהו!"

הלך לביתו וחזר עם הספר "ארבע מאות שקל כסף".

שמח הצדיק, וברכו בכל הברכות. פנה לעיין בשלושים הדפים שהיו חסרים בדפוס שבידו - ומצא שכיוון לכתוב, מלה במלה!

א. בענין תענית חלום, ובשבת ווי"ט

סעי' ב, שו"ע: יפה תענית לבטל חלום רע כאש לנעורת, ודווקא בו ביום ואפילו בשבת. ואף על פי שלא קיבל תענית מאתמול שפיר דמי להתענות מיד בקומו משינתו, ויתענה עד צאת הכוכבים ויאמר עננו במנחה, ואם שכח או הזיד ואכל או שתה לא יוסיף לאכול, אלא ישלים אותו היום בתענית, וא"צ להתענות ביום אחר, כי תענית חלום אין מועיל אלא בו ביום דווקא ואינו יכול ללוותו ולפרועו ביום אחר.

ואם חלם חלום רע בשינת הצהרים, יתענה מעת שהקיץ למשך שתיים עשרה שעות, ואם חלוש הוא יוכל לסמוך על המקילים להתענות רק עד צאת הכוכבים ודי בכך.

וגם בימים טובים מתענים תענית חלום, אך לא בשבועות ובליל פסח וסוכות ובערב יום הכיפורים, ובפורים מתענים ואין משלימים.

וחתן וכלה בשבעת ימי המשתה אינם מתענים תענית חלום, אך אם נפשו עגומה ורוצה להתענות רשאי אמנם כבר כתבנו שלמעשה נמנעים מלהתענות תענית חלום וכל שכן בשבת ויו"ט. ובכל ענין, לא על כל החלומות רעים מתענים בשבת, וכפי שמבואר בשו"ע סי' רפ"ח סעי' ה' (ובענין לישב בתענית על תעניתו שהתענה בשבת או ביום טוב עיין בשו"ע ומשנ"ב סי' רפ"ח סעי' ד' וסי' תקס"א סעי' ה').

סימן רכא. א. ברכת הודאה על גשמים לאחר עצירת גשמים בארץ ישראל

סעי' א', שו"ע: אם היו בצער מחמת עצירת הגשמים, וירדו גשמים אף על פי שלא ירדה עדיין כדי רביעה. ועיין במשנ"ב וביה"ל. ועפ"י מסקנת הדברים בארץ ישראל כשיש עצירת גשמים והבריות בצער, ובחסדי השי"ת התחילו לירד גשמים מרובים, או לשנה הבאה כשבא עת הגשמים התחיל הגשם לרדת בזמנו בריבוי, יש לברך בנוסח הברכה המובא בשו"ע "מודים אנחנו לך ה' אלהינו על כל טפה וטפה שהורדת לנו, ואילו פינו מלא שירה כים וכי עד יודו ויברכו את שמך מלכנו, וחותרם בא"י אל רוב ההודאות".

ואם יש לו שדה בגודל לכל הפחות ט"ו אמה על ט"ו אמה שגודל שם גידולי שדה וכדו' מברך שהחיינו (ואין מברך הברכה הנ"ל-מודים אנחנו לך), ואם השדה בשותפות עם עוד יהודי מברך הטוב והמטיב (ואינו מברך שהחיינו והברכה הנ"ל-מודים אנחנו לך).

ב. בענין ברכת שהחיינו והטוב והמטיב על בשורה טובה

סעי' א', שו"ע: על שמועות שהן טובות לו לבדו מברך שהחיינו, ואם הם טובות לו ולאחרים מברך הטוב והמטיב. ויכול לברך ברכות אלו כל זמן שהשמחה בלבו שעדיין לא התרגל לשמועה הטובה ששמע.

ומסתבר שאין חלות ברכה אלא אם כן השמועה ששמע שמועה טובה וחשובה ששמח בה הרבה, הן שמחה של ממון הן שמחה אחרת כל אחד לפי השגתו ולפי מצבו.

וכבר כתב במשנ"ב (סק"א) בשם הפמ"ג שכהיום ממעטין בברכות אלו, ומ"מ הסומך לברך ברכות אלו כשהשמחה גואה בלבו יש לו על מי לסמוך ושפיר עביד, ואפילו אם אינו מברך מ"מ יהא זהיר מיד כשבא לו בשורה טובה להודות להשי"ת ויאמר הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו, ויבקש שכן יזרהו השי"ת על העתיד.

^[1] ההמשך יובא בעוד כשבעיים אי"ה